

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ**Е/ СПОСОБНОСТ ЗА
ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ****А.Е****S1/ способност да определи силните и
слабите си страни в личен план****S1****ХОД
НА
УП
РАЖ
НЕНИЕТО**

Обучаващият възлага на всеки участник да попълни следния въпросник

Измежду тези 27 предложения, ограждам със зелено тези 7, които ми допадат най-много, с червено 7-те, които най- малко отговарят на личността ми. Аз съм:

.. Ентусиаст	.. Със силен характер
.. Пораженец	.. Търпелив
.. Упорит	.. Смел
.. Който лесно се отказва	.. Симпатичен
.. Оптимист	.. Решителен
.. Песимист	.. Нервен, раздразнителен
.. Самотен	.. Нестабилен
.. Обичам да живея сред другите	.. Не вярвам в себе си
.. Скромен	.. С жив характер
.. Общителен	.. Спонтанен, буен
.. Устойчив, твърд	.. Волеви
.. Нерешителен	.. Който успява с мъка
.. Чувствителен	.. Малко ленив
.. Самоуверен	
.. Ентусиаст	.. Със силен характер
.. Пораженец	.. Търпелив
.. Упорит	.. Смел
.. Който лесно се отказва	.. Симпатичен

•• Оптимист	•• Решителен
•• Песимист	•• Нервен, раздразнителен
•• Самотен	•• Нестабилен
•• Който обича да живее сред другите	•• Не вярва в себе си
•• Скромен	•• С жив характер
•• Общителен	•• Спонтанен, буен
•• Устойчив, твърд	•• Волеви
•• Нерешителен	•• Който успява с мъка
•• Чувствителен	•• Малко ленив
•• Самоуверен	

Продължителност

Необходими материали

Фаза 1 : 15 мин.

- Червен и зелен химикал

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ	Е/ СПОСОБНОСТ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ	А.Е S1
	S1/ способност да определи силните и слабите си страни в личен план	

ХОД НА УП РАЖ НЕ НИЕ ТО	<p>ФАЗА 2:</p> <p>Всеки от участниците трябва да определи представата, която другите от групата имат за него и да я сравни с тази, която според него имат.</p> <p style="text-align: center;">ФАЗА 2/1:</p> <p>Обучаващият раздава на всеки ученик по една таблица за оценка (виж следващата страница) и всеки трябва да се самооцени, използвайки 21 предложени критерии с оценки от 1 до 4 : 1 = рядко ; 2 = понякога ; 3 = често ; 4 = винаги (вж. приложения фиш)</p> <p style="text-align: center;">ФАЗА 2/2:</p> <p>Младежите сформират групи от 4 до 5 души максимум и пишат своята преценка за другите членове на групата на бял лист(същата таблица за оценяване както за фаза 2/1).</p> <p style="text-align: center;">ФАЗА 2/3:</p> <p>После всеки събира фишовете, които се отнасят за него, пренася резултатите върху своя фиш и отбелязва разликите между представата, която има за себе си и тази, която предизвиква у другите.</p> <p>Може да се започне дискусия в групата по повод на отклоненията в представите.</p>	
	Продължителност	Необходими материали
	<p>Фаза 2 : 1 ч.30 мин.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 4 до 5 начални фиша за всеки младеж • 1 фиш за оценка за всеки младеж

ФИШ ЗА ОЦЕНКА

Трите имена :	Лична преценка	Преценка на групата	Отклонение																																														
Физическо представяне																																																	
<ul style="list-style-type: none"> w Прилично облекло w Поведение, съобразено със ситуацията w Открит, честен поглед 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;">Пр. : 4</td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>	Пр. : 4			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;">Пр : 2, 3, 3, 4.</td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>	Пр : 2, 3, 3, 4.			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;"> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>																																								
Пр. : 4																																																	
Пр : 2, 3, 3, 4.																																																	
Устно представяне																																																	
<ul style="list-style-type: none"> w Изразява се свободно и ясно w Точен и стегнат израз w Убедителен 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;"> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;"> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;"> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>																																								
Черти на личността																																																	
<ul style="list-style-type: none"> w Грижлив w Любознателен w Прям w Амбициозен w Спокоен, уверен w Енергичен, ентусиаст w Новатор w Прилежен, внимателен w Мотивиран w Самоуверен w Вдъхващ доверие w Симпатичен w Изобретателен w Отговорен w Съвестен, лоялен 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 100%;"> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> </table>																	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 100%;"> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> </table>																<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 100%;"> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> </table>															

Коментар :

F Тези упражнения могат да се предложат, само ако в групата има благоприятен климат и след като всички са се съгласили да ги направят. Освен това, не трябва да се позволява никакъв коментар на личната преценка.

ФАЗА 1:

Обучаващият поставя задача на участниците да отговорят писмено, а после устно на следните въпроси :

- Ø По кои предмети се представям добре в училище ?
- Ø Как мога да го обясня ?
- Ø По кои предмети изпитвам най-големи трудности ?
- Ø Как си обяснявам тези затруднения ? (не разбирам материала, не работя достатъчно, лоша атмосфера в час, лоши взаимоотношения с учителите, семейни проблеми, здравословни проблеми...)
- Ø Кои предмети са ми интересни и кои не ? Как си го бяснявам?

ФАЗА 2:

- Ø Кои са целите, които искам да постигна? (да подобря общия си успех, да получа диплома, да чета много добре, да разбирам това, което чета, да разчитам чертежи, придобиване на умения и познания за живота...)
- Ø Какво мога да направя или от какво имам нужда, за да преодоля трудностите (с помощта на учител, възпитател) ?
- Ø Какви са действията, които трябва да предприема, за да постигна тези цели ?

Обучаващият може да предложи на младежите възможно най-конкретни и краткосрочни цели:

Примери :

- Не работи достатъчно: да си постави като непосредствена задача да работи всеки ден по половин час
- Не разбира уроците : кой може да му помогне ? (родители, братя, сестри, приятели, възпитатели)
- лоша атмосфера в час или лоши взаимоотношения с учителите, семейни проблеми и здравословни проблеми.

За този тип проблеми обучаващият, възпитателят или училищния педагог може би трябва да работят и индивидуално с младежа, заедно да определят причините, външни и тези, които зависят от него. Да се внимава младежът да не достигне до извода, че той е виновен за всичко или обратно, че не е виновен за нищо.

(Други компетенции, необходими за това упражнение: вж. D2 и A3)

Продължителност

Необходими материали

Фаза 1 и 2 : 1 ч. 30

- Листи, химикалки

Става въпрос за насочване на младежите към вземане на решение без да се включват реално в началото, после проблеми, в които се включват и накрая съвсем лични решения.

ФАЗА 1 :

В началото обучаващият предлага на участниците упражнения като „Космически кораб” (вж. Самостоятелност/ Е / S1), « Изгубени в морето», «Оцеляване» (вж. сл. страници), упражнения, в които трябва да се вземе решение, но реалното включване на самите участници не е толкова голямо и освен това има и ключ към упражненията.

ФАЗА 2 :

Обучаващият предлага в един следващ етап обсъждане на реални ситуации от ежедневието (вж. сл. страници), но в които младежът не участва лично.

ФАЗА 3 :

Обучаващият предлага накрая включване в реални ситуации. Той предлага на участниците да направят лична равностметка (II / Е / S1), и да определят в какво отношение трябва да работят, за да подобрят постиженията си. Всеки писмено ще отбележи целите, които си поставя, а обучаващият му оказва съдействие при определянето им.

Продължителност

Необходими материали

Фаза 1 : около час за упражнение
Фаза 2 : около час за всеки случай
Фаза 3 : от 30 до 45 мин.

* Игрите от 1 фаза

ФАЗА 1 : УПРАЖНЕНИЕ 2**ИЗГУБЕН В МОРЕТО**

Индивидуално :

Всеки чете инструкциите, после записва на листа за решенията това, което е избрал. Участниците не трябва да споделят нищо.

На малки групи те сравняват отговорите си и трябва колективно да изберат най-доброто решение.

Примерен отговор е предложен на групата.

Инструкции :

Вие се намирате на яхта в средата на Южния Пасифик. След пожар с неустановен произход, голяма част от оборудването е разрушена. Яхтата бавно потъва. Вие не знаете къде точно се намирате поради повредата на навигационните инструменти и фактът, че екипажът е бил ангажиран с огъня. Най- точната преценка е около 2000 км във всички посоки.

По- долу ще намерите списък с 15 предмета, които не са били повредени от огъня. Освен това имате надуваема лодка с гребла, която може да транспортира вас, екипажа и всички предмети, изброени по-долу.

Общо в джобовете си, оцелелите имат следните неща :

- 1 пакет цигари
- много кутии кибрит
- 5 банкноти по 10 евро.

Задачата ви е да подредите по значение 15- те предмета в следващата таблица, като първи номер ще е най- важният, а 15 – най- маловажният.

ОТГОВОРИ					СПИСЪК
Моето предпочитание	Моето подреждане	Примерно подреждане	Подреждане на групата	Разлика с групата	
					Секстант
					Тоалетно огледалце
					Туба с 20 литра вода
					Мрежа против комари
					Касета с военни порционни дажби
					Карти на Тихия океан
					Надуваема възглавничка
					2 туби по 10 литра дизелово гориво
					Транзисторно радио
					Прах против акули
					10 m ² найлон
					2 кутии с шоколадови блокчета
					Риболовни такъми
					20 метра найлоново въже ½ литър ром 65°
					ОБЩО

Според експерти от Американския флот, основните неща, от които един корабкрушенец наред океана се нуждае, са от два вида :

- предмети, с които да се привлече вниманието на спасителите,
- предмети, предназначени да се оцелее до тяхното пристигане.

Уредите за навигация не са от голямо значение, защото, дори една малка лодка да успее да стигне до брега, би било невъзможно тя да разполага с нужната храна и вода, за да оцелее екипажът през това време. Оттам и голямото значение, отдавано на огледалцето и двата бидона с дизелово гориво, тъй като тези предмети може да се използват за привличане на вниманието на въздушни спасители. Водата и храната, например порционните дажби, са от второстепенна важност.

Разбира се, ползата от всеки предмет не представлява изобщо употреба, която той би могъл да има, а значението му в този случай.

- 1) **Тоалетно огледалце**, необходимо за указване на местоположението си на въздушните спасители.
- 2) 2 туби с по **десет литра дизелово гориво**, важно за отбелязване на местоположението си : дизеловото гориво не потъва и може да се запали.
- 3) **20 литра вода в туба**, необходими за рехидратация.
- 4) **Кутия с военни порционни дажби « К »**. Те ще осигурят основната храна.
- 5) **Лист непрозрачен найлон с площ 10 m²**, необходим за събиране на дъждовна вода и защита от лошото време.
- 6) **Две кутии със шоколадови блокчета**: те са хранителни резерви.
- 7) **Риболовни такъми**, класирани по-маловажни от шоколада, защото не сте напълно сигурни дали ще хванете риба.
- 8) **Двадесет метра найлоново въже**. Може да се използва за привързване на товара, за да не изпадне от борда.
- 9) **Надуваема възглавничка**. Би могла да послужи за шамандура при нужда.
- 10) **Пудра против акули**, за да успокоява напласените от филма « Челюсти».
- 11) **Половин литър 65°**, за да се дезинфекцират евентуални наранявания. Не се препоръчва да се пие, тъй като алкохолът повишава дехидратацията.
- 12) **Малко транзисторно радио** : не особено необходимо, тъй като не е предавател, а вие сте далеч от любимата си станция.
- 13) **Карти на Тихия океан** : ненужни. Без навигационни уреди е по-важно да знаете позицията на спасителите, отколкото своята.
- 14) **Мрежа против комари** : няма комари в средата на Тихия океан !
- 15) **Секстант** : ненужен без таблици и хронометър.

Основната причина да се подредят предметите за сигнализация преди тези за оцеляване – храна и вода – се състои в това, че без уреди за сигнализация, вие практически нямате никакъв шанс да бъдете забелязан и спасен ; повечето спасявания са извършени в първите 36 часа след корабкрушението и човек може да оцелее без храна и вода през това време.

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ

**Е/ СПОСОБНОСТ ЗА
ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ**

А.Е

**S3/ способност за вземане на
самостоятелно решение**

S3

**Х
О
Д
Н
А
У
П
Р
А
Ж
Н
Е
Н
И
Е
Т
О**

ФАЗА 1 : УПРАЖНЕНИЕ 3

ИГРА НА ОЦЕЛЯВАНЕ

Индивидуално :

Всеки записва на своя лист за отговори, решението, което е избрал. Не са позволени разговорите между участниците.

На малки групи, участниците сравняват и обосновават отговорите си. Те трябва колективно да вземат най- доброто решение.

На групата се предлага типов отговор.

Указания :

На следващата страница ще намерите дванадесет въпроса, засягащи всички аспекти на човешкото оцеляване в пустинно място. Трябва да изберете самостоятелно, за всеки въпрос, отговорът, който ви се струва най- подходящ за предложената ситуация. Опитайте да си представите себе си в описаната ситуация и помнете, че сте сам и имате много ограничена екипировка (без посоченото изключение). На мястото, където се намирате е есен ; дните са горещи и сухи, но нощите са студени.

След като отговорите индивидуално на всеки един от тези въпроси, ще трябва да ги прегледате отново един по един, но този път на малки групи. Сега вашата група ще трябва да реши, стигайки до консенсус, кое е най-доброто решение за всяка ситуация. В никакъв случай не трябва да променяте вашите индивидуални отговори след дискусията в групата. След това индивидуалните отговори и отговорът на групата ще бъдат отбелязани, в зависимост от един възможен отговор, който ще ви бъде предложен от група експерти.

ИГРА НА ОЦЕЛЯВАНЕ – СПИСЪК НА СИТУАЦИИТЕ

	индивидуални отговори	колективни отговори
<p>1 – Вие сте се отдалечили от групата на вашите приятели и сте се загубили, сам в гора, без път, нито следи. Нямате никакво специално оборудване, за да сигнализирате местоположението си. Най- добрият начин да предупредите приятелите си е:</p> <p>а. Да викате за помощ възможно най- силно, но като снижите гласа си.</p> <p>б. Да викате възможно най- силно.</p> <p>в. За свирите колкото можете по- високо и силно.</p>
<p>2 – Намирате се в зона, обитавана от змии. Най- добрият начин да се защитите от змиите е :</p> <p>а. да тропате колкото можете по- шумно с краката си.</p> <p>б. да вървите внимателно и безшумно.</p> <p>в. да се придвижвате нощно време.</p>
<p>3 – Изгубили сте се в дива местност и сте гладен. Най- добрият начин да разпознаете растенията, които стават за ядене (тези, които не познавате), е да:</p> <p>а. да опитате това, което ядат птиците.</p> <p>б. да ядете всички растения, без тези, които имат яркочервени топчести плодове.</p> <p>в. да сложите парченце от растението върху долната си устна за пет минути ; ако не ви стане нищо, да пробвате да изядете малко от него.</p>
<p>4 – Става горещо и сухо. Имате около 1 литър вода . Вие трябва :</p> <p>а. да пестите водата и да пиете приблизително само по чашка на ден.</p> <p>б. да не пиете преди да спрете за през нощта ; и тогава, да изпиете толкова, колкото мислите, че трябва на организма ви.</p> <p>в. да пиете толкова, колкото ви се пие, защото сте жаден.</p>
<p>5 – Нямате повече вода и сте много жаден. Най- накрая стигате до коритото на една рекичка, но откривате, че е напълно пресъхнала. Най- добрият начин да намерите вода е да:</p> <p>а. дълбаете, където и да е в коритото на рекичката.</p> <p>б. да дълбаете под растенията и корените на растения по бреговете на рекичката.</p> <p>в. да дълбаете в коритото на рекичката там, където тя прави завой.</p>
<p>6 – Опитвате се да напуснете тази пустинна местност, като вървите по доловете, където може да се намери вода. Когато дойде нощта, най- доброто място за лагеруване е:</p> <p>а. близо до водния джоб, в дъното на дола.</p> <p>б. нависоко, върху някоя издатина.</p> <p>в. на средата на склона.</p>
<p>7 – Отдалечили сте се от вашия лагер за малка разходка на свечеряване. В гората започва бързо да пада нощта и когато се връщате в лагера, светлината на фенерчето ви намалява. Тогава трябва да:</p>

ИГРА НА ОЦЕЛЯВАНЕ - ОТГОВОРИ

Тук ще намерите, за всеки един от дванадесетте предложени въпроса, алтернативата, препоръчана от екпертите по оцеляване. Тези препоръки ще се приложат в по- голямата част от случаите. Все пак, в по- специфичните ситуации, ще трябва да се разгледат други действия.

1. (а) Викайте за помощ, но с нисък глас.

В действителност, ниският глас се чува по- надалеч, особено в гъста гора. Като викате силно, но с нисък глас, и използвате думата « помощ » имате най-голям шанс да бъдете чути от вашите приятели. Освен че няма да се чуе надалеч, високият глас може да бъде объркан в далечината с крясък на птица или друго животно.

2. (а) Да тропате колкото можете по-шумно с краката си.

По принцип, змиите се плашат от шума и ще се отдалечат от вас незабавно. Дори има голяма вероятност да не видите нито една, стига само да не сте я изненадали на място, откъдето не може да избяга.

Някои змии ловуват нощем и като вървите полека, имате големи шансове да срещнете някоя.

3. (в) Да сложите парченце от растението върху долната си устна за пет минути ; ако не ви стане нищо, да пробвате да изядете малко от него.

Естествено, най- доброто решение е да ядете само растения, които познавате. Но, ако имате съмнения, и нямате друг избор, тестът с устната е добро решение. Ако растението е отровно, ще получите неприятно усещане върху устната си, което ще бъде сигнал за опасност. Цветът на плодовете не е непременно знак за отровността на растението, а и птиците нямат същата храносмилателна система като нашата.

4. (в) Да пиете толкова, колкото ви се пие, защото сте жаден.

Това, което трябва да избегнете в този случай, е обезводняването, защото, веднъж започнал, процесът не може да бъде спряен и пестенето на водата няма да ви позволи да се борите ефективно с тази опасност, особено ако получите слънчев удар поради обезводняването. Ето защо човек трябва да пие когато почувства нужда и разбира се, да потърси възможно най- скоро източник на вода.

5. (в) Да дълбаете в коритото на рекичката там, където тя прави завой.

В действителност, във вдлъбнатината на завоя водата тече най-бързо, там има най- голяма дълбочина и най- малко тиня и това е мястото, което пресъхва последно.

6. (в) На средата на склона.

В случай на буря, мястото може да се превърне в истински поток. Затова не трябва да лагерувате в дъното на склона, тъй като рискувате да бъдете отнесен от водата. Това се е случвало на много излетници в планината. Напротив, ако застанете на билото, ще бъдете изложен още повече на дъжда, вятъра и гръмотевиците в случай на буря. Така че, за предпочитане е да бъдете на средата на склона.

7. (б) Да сложите батериите под мишниците си, за да ги стоплите, и после да ги сложите във фенера.

Наистина, батериите губят много енергия и с изтощават по- бързо когато е студено и е добра идея да ги стоплите. Разбира се, за предпочитане е да избягвате да се разхождате или да правите преходи нощно време през гората. Има доста препятствия, които могат да ви наранят (ниски клони, стари пънове, дупки и т.н...). А един счупен крак, рана на окото или навехнат глезен биха били лош късмет във вашето положение. Когато се намирате в гориста местност, по- добре е да не се отдалечавате от лагера, тъй като нощта пада много бързо след залез слънце.

8. (а) Жълт.

Жълтият цвят на пламъка показва непълно горене в примуса и възможно отделяне на въглероден окис. Всяка година голям брой излетници се задушават в палатките си от отделения въглероден окис.

9. (а) Да пресечете, като не си махате обувките и раницата.

Пресичането на бързеи е причина за многобройни инциденти. Трябва да бъдете с обувки или ботуши, за да защитите краката си от порязване на острите камъни. Освен това, ако раницата ви е добре наместена, ще ви даде по- голяма стабилност при пресичането на бързея. А ако е херметична и непромокаема, тя може дори да ви послужи за пояс, в случай че попаднете на подводна яма.

10 (б) Към другия бряг.

Много хора са давят, като се обръщат в грешна посока при пресичане на брод. Да си обърнат срещу течението на реката е най- опасно. В този случай, течението може да ви блъсне назад, тежестта на раницата ви да ви повлече и да паднете в потока. Когато сте обърнат перпендикулярно на течението, можете да виждате постоянно мястото, до което трябва да стигнете на другия бряг и стоите най- стабилно.

11. (в) По чорапи.

По този начин ще имате по- добро сцепление и ще можете да усещате почвата под краката си. Планинарските ви обувки могат да станат хлъзгави а, от друга страна, ако вървите бос, рискувате рана на крака.

12. (в) Да останете неподвижен, но готов да се отдалечите бавно.

Ако се движите, това несъмнено ще раздразни повече мечката, отколкото неподвижното ви присъствие. Ако тя се интересува най-вече от провизиите ви, по-добре е да я оставите да се нахрани и да се отдалечите, когато приключи. Най-общо казано, препоръчва се да се отдалечавате много бавно, докато достигнете някакво безопасно място- дърво, труднодостъпна скала и т.н...

ФАЗА 2 – РАЗГЛЕЖДАНЕ НА СЛУЧАИ

В зависимост от размера на групата, обучаващият ще избере третирането на проблема в голяма група в свободна дискусия, – или –

да се съставят малки групи, които ще разсъждават отделно по един и същи случай, след това ще има обобщаване на всички предложени решения и ще се избере общ отговор за цялата група.

1) Себастиен би желал да учи механика.

Той има на разположение 15 дни, за да намери стаж, който ще му даде възможност за практика. Но той не знае откъде да започне. Убеден е, че собствениците на ремонтни работилници дори няма да го изслушат. Не знае с кого да се срещне, нито как би могъл да представи молбата си. Петнадесетте дни минават и Себастиен, който всъщност не е направил нищо, казва, че не е намерил стаж.

Според вас, как би трябвало да подходи Себастиен, за да си намери стаж ?

2) Летиция би желала да стане продавачка. Тя вече е преминала (доста успешно) първи стаж при една цветарка.

Собственичката е била доволна от нея, но ѝ е казала, че няма да взема стажанти тази година. Но Летиция знае, че от друга страна, един друг цветар, на другия край на града, вероятно ще наеме някого през юни. Обаче първият магазин е точно до жилището ѝ и собственичката има желание да я задържи на стаж до края на годината.

Какъв е проблемът на Летиция ?

На нейно място, в кой магазин бихте отишли вие на стаж и защо ?

3) Соня е на 17 години и иска да стане козметичка. Трудно ѝ е да сключи договор за стаж, но в крайна сметка е намерила една собственичка, която да готова да подпише с нея договор за 1-ви юни.

Тя работи с удоволствие през юли и август. В салона има малко хора и всички са мили с нея. Има чувството, че вече доста е научила, а и условията на работа ѝ харесват.

Първи септември идва, а с него и новата учебна година в **CFA**. Едва сега тя си дава сметка, че **CFA** е на 150 километра и тя трябва да прекарва там по една цяла седмица всеки месец. Същевременно, има приятел, с когото излиза всяка вечер, прекарват заедно уикендите и тя държи много на него. Страхува се, че ще го загуби, ако отсъства по една седмица в месеца. В крайна сметка, мисли да прекрати договора си и да потърси нещо друго, но не знае какво.

Какво мислите за държанието на Соня ?

Какво бихте направили вие на нейно място и защо ?

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ	Е/ СПОСОБНОСТ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ	А.Е
	S4/ способност за изготвяне на реалистичен проект	S4

ХОД НА УП РА Ж Н Е Н И Е Т О	<p>Предложените различни упражнения целят да определят, стъпка по стъпка професионалното ориентиране на младежа и да го свържат с неговите възможности и реалността на работата.</p> <p style="text-align: center;">План на упражнението</p> <p>ФАЗА 1 :</p> <p>ДА ОПОЗНАЕШ СЕБЕ СИ : 2 упражнения</p> <ul style="list-style-type: none"> - « наследство » - « как вземате решения ? » <p>ФАЗА 2 :</p> <p>ЦЕНТЪР НА ИНТЕРЕСИ И УСЛОВИЯ НА РАБОТА : 2 упражнения</p> <ul style="list-style-type: none"> - « център на интереси » - « въпросник върху условията на работа » <p>За първите две фази, в края на всяко упражнение, младежът отчита своите резултати на фиш-отчет (вж. следващите страници), който му позволява да види с едно поглеждане всички събрани елементи. Синтезът на този фиш ще му позволи да определи професиите, които ще разгледа по време на теренното проучване.</p> <p>ФАЗА 3 :</p> <p>ТЕРЕННО ПРОУЧВАНЕ</p> <p>Анкетата може да се направи самостоятелно или по двама ; не става въпрос за намиране на стаж, нито работа, а да се разбере, като се задават въпроси на хората с тази професия, какви са техните условия на работа и задачите, които са част от работата им. После да кажат как са стигнали до тази работа. (виж Фиш анкета за работата)</p> <p>Това теренно проучване ще позволи на младежа да съпостави идеите си с тези на професионалистите и да обмисли плановете си.</p>	
	Продължителност	Необходими материали
« наследство » : 1ч. « как вземате решения.. » : 1ч. «център на интереси » : 1ч. « условия на работа » : 30 мин.	<ul style="list-style-type: none"> • Фишове на упражнението • Фиш-отчет • Моливи, листи 	

ФАЗА 1 – УПРАЖНЕНИЕ 1

НАСЛЕДСТВОТО

1) Индивидуална фаза

Условие :

В един и същи ден, n души получават писмо, съобщаващо им за смъртта на Дезире Дюшмен, известен американски милиардер. Писмото ги известява, че той ги е включил в завещанието си.

В деня на отваряне на завещанието, всички тези лица са събрани при нотариуса, който чете последната воля на милиардера :

«Не искам да оставя богатството си на неудачници и мързеливци. Ето защо, то ще бъде разделено между тук присъстващите при единственото условие за 10 минути те да изготвят списък с 10 различни дейности, от които се интересуват и които упражняват ». (или, общо, 10 дейности $\times n$ души)

Младежите от групата са посочените наследници и всеки трябва да отбележи максимума дейности, задачи, които е способен да осъществи (като търси идеи както в професионалния, така и в извънпрофесионалния си живот).

2. Колективна фаза

Случай 1 :

Обучаващият описва на дъската дейностите, посочени от всеки младеж. Всеки попълва собствения си списък, като добавя дейности, цитирани от другите, които не се е сетил да включи в списъка си, а е способен да ги осъществи.

Случай 2 :

Младежите сформират групи по 5- има и трябва да успеят да съставят списък с 10 дейности $\times 5 = 50$ дейности, помагайки си взаимно в набелязването на дейности, които са способни да извършват.

3. Индивидуална фаза

Всеки младеж отбелязва дейностите, които иска(би искал) да върши в бъдещата си работа и тези, които не би искал да срещне на бъдещото си

работно място.

ФАЗА 1 – УПРАЖНЕНИЕ 2

КАК ВЗЕМАТЕ РЕШЕНИЯТА СИ ?

За да изберете вашата ориентация, вие трябва да вземате решения. Как ?

А – Можете да оставите събитията да се случват : със сигурност няма да бъдете удовлетворен.

В – Можете да избирате импулсивно : рискувате да сгрешите от прибързаност.

С – Можете да вземате авторитарни решения: рискувате да сгрешите от прекалена самоувереност.

Д – можете да помислите върху вероятните рискове и вашата способност да ги поемете : изборът ви ще бъде обмислен.

Как ще постъпите, когато трябва да вземете решение ?

КАК ВЗЕМАТЕ РЕШЕНИЯТА СИ ?

На всеки зададен въпрос отговорете спонтанно, като слагате кръстче в избраната колонка:

	По-скоро ДА	По-скоро НЕ
1- Решителна личност ли сте ?		
2- Нареден сте на дълга опашка, ще чакате ли ?		
3- Способен ли сте да « играете роля », за да постигнете целта си ?		
4- Умеете ли да защитавате вашата гледна точка, дори пред приятели, които не са съгласни с вас ?		
5- Добре ли се чувствате при контакт « лице в лице »?		
6- От този тип хора ли сте, които крият намеренията си докато не разберат намеренията на другите ?		
7- Ако на футболен мач топката случайно попадне у вас, връщате ли я веднага?		
8- Казвате ли често за някоя работа : « ще я свърша утре » ?		
9- Обичате ли да противоречите на приятелите си в разговор ?		
10- Ако ви направят забележка, която ви е неприятна, премълчавате ли си ?		
11- Съгласен ли сте със следното твърдение «трябва винаги да бъдеш по-силният»?		
12- Един досаден познат ви се обажда, карате ли да кажат, че ви		

	<p>няма ?</p> <p>13- Обичате ли ситуации в които да се състезавате ?</p> <p>14- За предпочитане ли е да карате други да действат вместо вас ?</p> <p>15- Често ли използвате чара си , за да ви приемат навсякъде ?</p> <p>16- Обичате ли да се съветвате с другите ?</p> <p>17- По- скоро доверявате ли се на хората около вас ?</p> <p>18- Влияете ли лесно на другарите си ?</p> <p>19- Мислите ли, че всяка дискусия трябва да завърши с победител ?</p> <p>20- Умеете ли да докарвате докрай нещата, с които се заемате ?</p> <p>21- Опитвате ли се да се харесате на някоя важна личност с цел по- нататъшни облаги ?</p> <p>22- В разискване в група, вие сте по-скоро« зрител » ?</p> <p>23- Мислите ли, че човек често трябва да е агресивен, за да успее в живота ?</p> <p>24- В група, често ли приемате да изпълнявате « задачи », които не ви се признават ?</p> <p>25- Блокирате ли когато ви се наложи да вършите нещо необичайно ?</p> <p>26- Често ли ви се случва да прекъсвате събеседника си ?</p> <p>27- Можете ли да говорите спокойно пред внимателна публика ?</p> <p>28- Целта винаги ли оправдава средствата ?</p> <p>29- Не се ли колебаете да бъдете рязък, за да се наложите ?</p> <p>30- Може ли да се каже, че сте човек, който търси компромис ?</p> <p>31- Вземате ли думата, без съзнателно да се налагате ?</p> <p>32- Често ли ви се иска да вземете думата, каквото и да ви струва, за да ви забележат ?</p> <p>33- Ако участвате в театрален клуб, бихте ли предпочел да сте по- скоро декор, отколкото актьор ?</p> <p>34- Обичате ли да привличате вниманието в групата ?</p> <p>35- Ако, в разговор, някой каже нещо невярно, склонен ли сте да не противоречите ?</p> <p>36- В спор, предпочитате ли да оставите първо другите да говорят, за да можете после по- добре да ги атакувате ?</p> <p>37- Търсите ли такива приятели, които ви позволяват да бъдете себе си, без да се преструвате ?</p> <p>38- Често ли се затруднявате да вземете страна в спор ?</p>		
--	--	--	--

	<p>39- Търсите ли хора, склонни да заемат вашата позиция, за да сте сигурен, че ще сте прав ?</p> <p>40- Смяете ли да се противопоставите, без да се палите, когато не сте съгласен ?</p>		
--	---	--	--

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ	Е/ СПОСОБНОСТ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ	А.Е
	S4/ способност за изготвяне на реалистичен проект	S4

Х О Д Н А У П Р	ОБОБЩЕНИЕ						
	Пребройте по 1 точка за всеки отговор « по- скоро ДА » и нула точки за « по-скоро НЕ » . Нанесете резултате в таблицата срещу номера на съответния въпрос. После съберете по колонки.						
	2		1		3		4
	8		7		6		5
	10		9		14		16
	12		11		15		17
	22		13		18		20
	24		19		21		27
	25		23		28		30
	33		26		32		31
35		29		36		37	
38		34		39		40	

Общо /10	Общо /10	Общо /10	Общо /10
А	Б	В	Г

МОЯТ НАЧИН ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ

А – тенденция « оставям събитията да се случват »

Склонен сте да чакате някой друг да взема решенията вместо вас. Не правите всичко, за да вземете нещата в ръце. Малко се страхувате да се впуснете в действие, по-скоро изчаквате. Имате склонност да оставяте всичко на случайността.

Б – агресивна тенденция

Имате склонност да решавате бързо и импулсивно, рискувайки да не проучите достатъчно проблема ; вие следвате инстинкта си.

Често решавате, без да вземете под внимание мнението на другите, напук.

В – авторитарна тенденция

Склонен сте да вземате пресметнати решения, за да влияете на другите. Вие решавате, като се съобразявате със заобикалящата среда, за да наложите идеите си.

Г – тенденция « себеутвърждаване »

Често вземате обмислени решения, като се съветвате и зачитате другите. Вие анализирате ситуацията, информирате се. Налагате се, щом прецените това за необходимо и полезно.

Въпроси :

1 – Имате ли общ брой точки по-висок от този на другите ? Колко ? На коя тенденция отговаря ?

2 – Потърсете в ежедневието си ситуации, в които сте вземали решения, съответстващи на всяка тенденция. Отбележете ги накратко по- долу.

А – тенденция « оставям събитията да се случват »:

Б – « Агресивна » тенденция :

В – « Авторитарна » тенденция:

Г – Тенденция « себеутвърждаване » :

Вие виждате, че според обстоятелствата, значението, последствията на решението, различните тенденции могат да се утвърдят.

ЗАПОМНЕТЕ, ЧЕ ТЕНДЕНЦИЯТА « СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ » ПОЗВОЛЯВА ДА СЕ ВЗЕМЕ ДОБРЕ ПРЕМЕРЕНО РЕШЕНИЕ.

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ

**Е/ СПОСОБНОСТ ЗА
ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ**
S4/ способност за изготвяне на
реалистичен проект

**А.Е
S4**

**ХОД
НА
УПРАЖНЕНИЕ**

ФАЗА 2 – УПРАЖНЕНИЕ 1

ЦЕНТЪР НА ИНТЕРЕСИ

Всеки младеж избира 2 или 3 центъра на интереси, които предпочита, после разглежда списъка с професии в тези области. След това отбелязва на своя лист за отчитане на резултата своите центрове на интереси и професиите, които го интересуват.

1) ЛЕЧЕНИЕ
2) ОБУЧЕНИЕ ИЛИ ПРЕПОДАВАНЕ
3) ЗАЕТОСТ С ПЪТЕШЕСТВИЯ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ
4) ТЪРГОВИЯ
5) РАБОТА НАВЪН
6) РАБОТА В ЕКИП
7) РАБОТА С ЦИФРИ
8) ПРОУЧВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ
9) РАБОТА КАТО СЛУЖИТЕЛ

10) ИНФОРМИРАНЕ
11) РАБОТА ЗА СВОЯ СМЕТКА
12) ЗАНИМАНИЯ С ДЕЦА
13) РАБОТА В КОНТАКТ С ПУБЛИКА
14) НАБЛЮДЕНИЕ И ЗАЩИТА, ОКАЗВАНЕ НА ПОМОЩ
15) УПРАЖНЯВАНЕ НА АРТИСТИЧНА ПРОФЕСИЯ
16) ОБРАБОТВАНЕ НА ДЕТАЙЛИ
17) ПРАКТИКУВАНЕ НА ЖИВИ ЕЗИЦИ
18) РАБОТА В ОФИС
19) ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРЕЦИЗНА ДЕЙНОСТ
20) ТЕХНИК В ПРОМИШЛЕНОСТТА
21) ОКАЗВАНЕ НА ПОМОЩ ИЛИ СЪВЕТИ
22) НЕЗАВИСИМА РАБОТА

КЛЮЧ ИНТЕРЕСИ-ПРОФЕСИИ

<p>1) Бих искал да лекувам</p> <p>Лекар Хирург Фармацевт Зъболекар Акушерка Ветеринар</p> <p><u>Медицински грижи :</u> <u>обслужващ персонал</u> Медицинска сестра Санитар в психиатрия Санитар Помощник-анестезиолог Педикюр Сестра в детска градина Помощна сестра в детска градина Помощник-ветеринар</p> <p><u>Медицински грижи :</u> <u>технически персонал</u> Работа с ЕКГ апарат Техник за медицински анализи Диетолог Помощник-зъболекар Помощник-фармацевт</p> <p><u>Други медицински сътрудници</u> Шофьор на линейка</p> <p>2) Бих искал ...да преподавам или обучавам</p> <p><u>Учители</u> <i>Начално образование</i></p>	<p><u>Други преподаватели</u> Обучаващ Инструктор в автоучилище Учител по плуване Спортен инструктор Учител по танци</p> <p><u>Преподаватели</u> Преподавател по техника Строителен техник – обществени работи Инструктор- възпитател Специализиран възпитател</p> <p><u>Други членове на образователни екипи</u> Съветници по професионално ориентиране Училищен психолог Съветник- възпитател Възпитател на малки деца</p> <p>3) Бих искал ...да се занимавам с пътешествия и развлечения</p> <p><u>Пътешествия</u> Организатор в туризма – почивка и свободно време Придружител в туризма Служител в пътническа агенция Служител по посрещането в туризма Туристически агент Гид- преводач</p>	<p><i>Художествени занаяти</i> Дърворезбар Тапицер- декоратор Майстор на рамки Мебелист Майстор на керамика Грънчар Майстор – стъklar Майстор на ковано желязо Майстор на музикални инструменти Фотограф Печатар</p> <p><i>Облекло</i> Шивачка Мъжки шивач <i>Кож</i> Шивач на дрехи от кожа Майстор на кожени изделия</p> <p><u>В индустриална и търговска фирма</u> Представител Специалист маркетинг Закупчик Търговски инспектор Търговски техник Внос-износ Охрана в магазин Фелдшер</p> <p><u>В търговията на дребно</u> <i>Супермаркети</i> Закупчик Касиер Отговорник на щанд Търговски служител</p>
---	--	--

Начален учител
Средно образование
Прогимназиален учител
Гимназиален учител/ горен курс
Учител по физкултура
Учител по музика
Преподавател във висшето образование
Техническо образование
Прогимназиален учител
Гимназиален учител
Учител в селскостопанско училище
Специализирано образование
Начален учител в специализирано училище
Учител в специализирано училище

5) Бих искал да работя навън

Някои професии в строителството и публичните работи
Някои професии в риболова, флота, мореплаването
Някои професии в селското стопанство
Някои професии в опазване на околната среда
Някои професии в туризма и развлеченията
Някои професии в спорта
Някои професии в научните изследвания
Някои дейности в публичния сектор
БТК
БДЖ
Армия
Митници

6) Бих искал да работя в екип

В производството и проектантски бюра

Инженер
Помощник - инженер

Статистика

Стенограф
Демограф
Статистик

В транспорта

Авиация

Пилот
Самолетен механик
Стюардеса
Стюард

Кораби

Моряк в търговския флот
Механик в търговския флот
Офицер в търговския флот
Специалист по

Развлечения

Аниматор- културни развлечения
Аниматор в туризма –почивка и свободно време
Спортен инструктор
Учител по плуване
Планински водач

4) Бих искал да се занимавам с търговия

Производство и продажба

Храни

Месар
Хлебар
Колбасар
Сладкар

В спортна дейност

Професионален футболист
Професионален спортист

В образователен екип

Учител...
Съветник в професионалното ориентиране
Образователен съветник
Документалист

Във възстановяването

Медико- психологически помощник
Специализиран възпитател
Технически възпитател
Специализиран детски учител
Психолог
Ерготерапевт
Специалист по психомоторика

В обществената безопасност

Жандармерия
Полиция
пожарна

В пресата и рекламата

Журналист
Редакционен секретар
Репортер- фотограф
Илюстратор
Макетист
Рекламист

В здравеопазването

Лекар
Хирург
Помощник- анестезиолог

Продавач
Търговски инспектор
Охрана в магазин
Малки магазини

Хранителни стоки
Прекупвач
Продавач
Продавач в аптека
Цветар

Като посредник

Недвижими имоти
Съдия- оценител
Застрахователен агент
Брокер
Пътуващ търговец

Банки, Застраховки, Финанси

Синдик
Финансов анализатор

Данъци

Данъчен и юридически съветник
Служител в министерство на икономиката, финансите и бюджета
Данъчна служба
Хазна
Установяване и наказване на измами
Митници

Информатика

Анализатор
Програмист
Мониторинг
Оператор- информатик

Научни изследвания

Физик- астроном
Инженер
Техник

Маркетинг/пазарни проучвания

Специалист по пазарни проучвания

Туризъм

Продавач на билети
Туристически агент

Хотелиерство

Касиер
Иконом

Строителство

Архитект
Помощник-архитект

<p>радиоелектроника <i>Влакове</i> Агент за движението в БДЖ Машинист</p> <p><u>В света на шоу-бизнеса</u> Кино ТВ-радио- видео Аудио- визуални спектакли Музикант Танцьор Театър Цирк</p> <p><u>Технически служби в индустрията</u> Асистент- инженер Техническо чертане Земемерство Физик- аналитик</p> <p>8) Бих искал да се занимавам с научни изследвания</p> <p><u>Основни научни области</u> Изследовател Физик</p> <p><u>В контакт с природата</u> Земя : Геолог Земя : Вулканолог Земя : Петрол Море: Океанолог Въздух : Астроном Въздух : Метеоролог Енергия Околна среда Животни : ветеринар Животни : зоолог</p> <p><u>В хуманитарните науки</u> Етнолог Психолог Социолог Ергономист Историк- географ Археолог Архивист Демограф Статистик</p> <p><u>В индустрията</u> Инженер Учен Преработвателна промишленост Химия Физика Електроника Аеронавтика Механика Микротехника</p>	<p>Санитар Медицинска сестра, Санитар в психиатрията</p> <p>7) Бих искал да се занимавам с цифри</p> <p><u>Служби в счетоводството и управлението</u> Помощник- счетоводител Счетоводител Експерт- счетоводител Сметководител Одитор Контрольор в управлението</p> <p><u>Търговия</u> Касиер Отговорник на щанд Търговец Търговски представител Търговец на техника</p> <p><u>В медицината и фармацията</u> <u>Развлечения</u> Социокултурен аниматор Документалист- библиотекар Биолог Фармацевт Лекар</p> <p><u>В изкуствата</u> Архитект В аудиовизуалните средства Индустриален стилист Моден стилист</p> <p>9) Бих искал да информирам другите</p> <p><u>Преса</u> Редакционен секретар Главен редактор Журналист Репортер- фотограф</p> <p><u>Връзки с обществеността</u> Пресаташе Рекламист Преводач</p> <p><u>Посрещане</u> Сътрудник по посрещането в туризма</p> <p><u>Библиотеки- документация</u> Библиотекар</p>	<p>Чертожник в строителството Земемер Земемер- оператор Топограф Метрист Началник на строеж Багерист Зидар Шофьор на строителни машини Инженер</p> <p><u>Образование</u> Учител (по смятане, математика, физика)</p> <p><u>Обществени науки</u> Етнолог Социолог Икономист Работа към статистически служби на различни администрации</p> <p><u>В хранителната промишленост</u> Месар Колбасар Хлеббар Сладкар Хотелиер- ресторантьор</p> <p><u>В поправките</u> Радио-телевизионен техник Поправка на домакински уреди Авто- механик Механик на земеделска техника Обущар Часовникар Акордьор на пиана</p> <p><u>В протезирането</u> Аудиопротезист Ортопротезист Зъботехник Изработване на други протези Техник по изработване на очила</p> <p><u>В селското стопанство и градинарството</u> Селскостопански производител Лозар Животновъд Пепиниерист Градинар Цветар</p>
---	---	---

<p>Телекомуникации Автоматика Роботика Информатика Работник в канцелария</p> <p>Социокултурен организатор Управител на дискотека</p> <p>11) Бих искал да се занимавам с деца</p> <p><u>Да ги обучавам</u> Детски учител Прогимназиален учител Гимназиален учител Специализиран детски учител Специализиран възпитател Треньор- възпитател Технически възпитател Медико- психологически помощник Възпитател на малки деца</p> <p><u>Да се грижа за тях</u> Лекар Неонатолог Сестра в неонатология Медицинска сестра Санитар</p> <p><u>Да им помагам</u> Детски съдия Психолог Училищен психолог Съветник по професионално ориентиране Социален асистент Библиотекар Учител по плуване Учител по физическо възпитание Аниматор в туризма и развлеченията</p> <p><u>Да ги коригирам</u> Корекция на зрението Психомоторика</p> <p><u>Да ги информирам</u> Документалист</p> <p>12) В контакт с публика</p> <p><u>Бих искал да пътувам</u> Придружител в туризма Гид- преводач Стюардеса- стюард Шофьор на такси Търговски представител Медицински представител</p>	<p>Документалист</p> <p><u>Образование</u> Съветник по професионално ориентиране Образователен съветник</p> <p>10) Бих искал да работя за своя сметка</p> <p><u>В строителството</u> Зидар Шпакловчик Монтаж на парно отопление Водопроводчик Бояджия Майстор на покриви Дърводелец Електротехник Шлосер Остъкляване Земемер Архитект</p> <p><u>В покупко- продажбите</u> Търговия Дистрибутор Продажби</p> <p><u>В сферата на услугите</u> Фризьор Козметичка Хотелиерство Стюардеса- стюард Съветник по семейна икономика Съветник по труда Социално застраховане</p> <p><u>Грижи, корекции, съдействие</u> Здравни професии</p> <p><u>С използване на техника</u> Аранжьор Тапицер- декоратор Строежи в обществения сектор Ремонт на електроуреди Телекомуникационни инсталации Ремонт на офис-техника Грънчар</p> <p><u>Кожи и кожени изделия</u> Седлар Обущар Крояч на кожи Шивач на дрехи от кожи Кожар</p> <p>13) Бих искал да</p>	<p>Градинар- пейзажист</p> <p><u>В естетическите грижи</u> Фризьор Козметичка Педикюрист Масажист- кинезитерапевт</p> <p><u>В художествените занаяти</u> Майстор на подвързии Бижутер Гравьор Майстор на ковано желязо Фотограф Мебелист Скулптор на дърво Тапицер- декоратор Реставратор на стари вещи Майстор на музикални инструменти Художник- декоратор Майстор на керамични съдове Стъклар Витражист</p> <p>11?????</p> <p>Митничар Музейна охрана Forestier</p> <p><i>Частен сектор</i></p> <p>Охранител Детектив Охрана Риболовен пазач Ловен пазач Водач на куче Инструктор по плуване Поддръжка на писти Водолаз</p> <p>14) Бих искал да упражнявам артистична професия</p> <p><u>В архитектурата</u> Архитект Архитект в градска среда Помощник- архитект</p> <p><u>В декоративните изкуства</u> Вътрешен дизайн Мебелен дизайн Индустриален стилист Художник- декоратор Тапицер- декоратор Моден стилист Подреждане на витрини Градинар за паркове</p>
---	---	---

Информирам

Пресаташе
Журналист
Гид- преводач
Служител по посрещането в туризма
Туристически агент
Библиотекар
Документалист
Съветник по професионално ориентиране
Юридически съветник

Режисьор
Оператор
Сценарист

Да преподавам

Учител по танци
Учител по музика

Да продавам предмети на изкуството

Съдия- оценител
Антиквар

Да правя проучвания

Археолог

С предмети на изкуството

Реставратор на стари вещи
Консерватор в музей

15) Прецизна обработка на материали**Метали**

Стругар
Фрезист
Заточвач
Фина обработка
Шлосер
Микромеханик
Ковач
Тенекеджия

Автотенекеджия
Майстор на ковано желязо
Бижутер
Художествена железария
Гравьор

Дърво

Дърводелец
Дървообработване
Мебелист
Скулптор върху дърво
Майстор на музикални инструменти
Дървар
Дърворезач

охранявам, да защитавам и помагам**Охрана, защита и помощ***Обществен сектор*

Армия
Жандармерия
Национален флот
Пожарникар
Треньор по плуване
Моторизиран полицаи
Полицаи
Полицейски комисар
Полицейски инспектор
Водач на полицейско куче

Платове

Шивач
Крояч
Пробист
Модист
Тапицер- декоратор

Хартия- картон

Подвързване

Стъкло и пластмаса

Формовчик
Стъklar
Майстор на чаши
витражист
Оптик- изработка на очила
Оптични устройства

16) Бих искал да практикувам живи езици**Чуждият език е основен в професията**

Преводач
Преводач на писмен текст
Учител (по език)

Владеенето на езици е необходимост*В туризма*

Придружител в туризма
Екскурзовод
Служител по посрещането в туризма

В международното хотелиерство

Сервитьор в кафе-бар (барман)
Оберкелнер
Сервитьор
Сомелиер
Камериерка
Рецепционист
касиер

В журналистиката

Пресаташе

В графичните изкуства

Карикатурист
Илюстратор
Макетист
График
Фотограф
Подвързвач

В приложните изкуства

Художествени занаяти

В музиката

Певец, музикант
Майстор на музиканти инструменти
Акордьор на пиана
Диджей

В шоу-бизнеса

Певец
Танцьор
Декоратор на спектакли
Радио-телевизионен водещ
Мим
Актьор
Цирков актьор
Режисьор
Осветител
Озвучител

17) Бих искал да работя в офис**Секретарски дейности**

Машинописка
Секретарка
Дирекционен секретар
Работа в канцелария

Счетоводни дейности

Помощник- счетоводител
Счетоводител
Експерт-счетоводител
Контрол на управлението

Някои служби в документирането и информатиката

Библиотекар
Документалист
Архиватор
Редакционен секретар

Някои служби в администрацията (Публични дейности)**Някои служби в банка****Някои служби в застрахователни**

Камък

Каменоделец
Гравюри върху камък

Глина

Майстор на керамика
Грънчар

Някои професии в транспорта

18) Бих искал да извършвам прецизни дейности

В микротехниката

Часовникар
Микромеханик
Поддръжка на машини

В оптиката

Оптични устройства
Оптик- изработка на очила

В електрониката и електротехниката

Монтьор- кабелист
Техник в електрониката
Електротехник по самолетите
Електротехник
Електрончик- въздушна сигурност

В информатиката и офисоборудването

Информационен оператор
Работещ на компютърен пулт
Техник по информатика

В печатарството

Оператор на печатарска преса

В строителството и обществените строежи

Земемер
Оператор- земемер
Земемер
Топограф

В декорацията и занаятите

Бижутер
Гравьор
Подвързвач
Реставратор на стари вещи
Скулптор върху дърво
Майстор на музикални инструменти
Майстор на керамика
Стъклар
Витражист

Журналист
Репортер

В транспорта

Стюардеса- стюард
Контрол на въздушния трафик

В дипломацията

Посланик
В документацията

Библиотекар
Документалист
В търговията и индустрията

Дирекционен секретар
Внос- износ
Техник в търговията

В лабораториите

Техник- медицински анализи
Лаборант по биохимия
Лаборант по биология
Аудиопротези
Зъботехник
Фармацевт- препаратор
Помощник- лаборант
Физик- анализатор

В чертането

Технически чертожник
Картограф
Графист
Илюстратор
Макетист
Трасьор

19) Бих искал да бъда техник в индустрията

В производствен цех

Инженер
Елтехник
Електрончик
Леяр
Ковач
Механик
Техник в тъкачеството
Техник в дървообработването

В лаборатория

Инженер
Химически лаборант
Биохимически лаборант
Лаборант по биология
Анализатор- физик

В проектантско бюро

Инженер
Инженерен асистент
Чертожник в механиката

компании**Някои служби в туризма****Някои служби в рекламата****Някои служби в управлението на предприятията**

Шеф- личен състав
Икономист
Статистик
Юрист

Някои служби в информатиката

Работещ на компютърен пулт
Информационен оператор
Програмист
Анализатор

Технически служби

Инженери
Техници
Техническо чертане, чертане

В служба по организация на работата

Инженер
Техник
Одитор
Личен състав
Обучител
Ергономист

В административна служба

Дирекционен секретар
Юрист
Документалист

Във финансово-счетоводна къща

Счетоводител
Контрольор на управлението
Одитор
Статистик

В търговска служба

Специалист маркетинг
Закупчик
Продавач на техника

20) Бих искал да помагам или съветвам

В професионален план

Съветник по професионално ориентиране

<p><u>Във фотографията и киното</u> Фотограф Маркировчик</p> <p><u>В развлеченията</u> Организатор в туризма и свободното време Асистент в туризма Туристически гид Спортен инструктор Планински водач Социокултурен аниматор Продавач в аудиوماгазин Библиотекар Продавач в книжарница</p> <p>21) Бих искал да работя независима професия</p> <p><u>Помощ и грижи</u> Адвокат Съдебен пристав Юридически съветник Нотариус</p> <p><u>Лечение и възпитание</u> Зъболекар Лекар Аптекар Медицинска сестра (в дома) Педикюрис Масажист- кинезитерапевт Оптик</p> <p><u>Работа с животни</u> Овчар Ветеринар Осеменител</p> <p><u>Информация</u> Журналист Репортер- фотограф</p> <p><u>Боравене с цифри</u> Счетоводител Експерт- счетоводител</p> <p><u>В продажбите</u> Търговец Търговски представител Застрахователен агент Брокер Съдия-оценител</p> <p><u>Работа в транспорта</u> Шофьор на такси</p>	<p>Чертожник на метални конструкции Чертожник в електрониката</p> <p><u>В информатиката</u> Програмен анализатор Програμισ Техник по информатика</p> <p><u>Някои преподавателски професии</u> Учител по музика Учител по танци Инструктор на шофьори</p>	<p>Селскостопански съветник Съветник по труда</p> <p><u>В юридически план</u> Съдия за деца Юридически съветник Адвокат Нотариус Съдебен пристав Инспектор по труда</p> <p><u>Във финансите</u> Юрисконсулт Експерт- счетоводител</p> <p><u>В психологически план</u> Психолог Психоанализа Училищен психолог Съветник по професионално ориентиране</p> <p><u>В семейството</u> Съветник по семейна икономика Социален асистент Социален работник</p>
--	---	---

Шофьор на ТИР Упражнявайки артистична професия или свързана със занаятите Художествени занаяти Други занаяти...		
---	--	--

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ	Е/ СПОСОБНОСТ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ	А.Е S2
S5/ умение да определи силните и слабите си страни в училище		

Х О Д Н А У П Р А Ж Н Е Н И Е Т О	ФАЗА 2 - УПРАЖНЕНИЕ 2																			
	Въпросник : условия на работа																			
	1) Обичам да работя : w навън w вътре, без да се местя w вътре, но като се движа в предприятието w с излизания през дена w няколкодневни командировки	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">+</th> <th style="width: 33%;">+/-</th> <th style="width: 33%;">-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	+	+/-	-															
	+	+/-	-																	
	2) Бих искал : w фиксирано работно време w променливо работно време w безразлично ми е работното време w да избирам работното си време	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">+</th> <th style="width: 33%;">+/-</th> <th style="width: 33%;">-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	+	+/-	-															
+	+/-	-																		
3) Обичам : w да върша повтаряща се работа w върша разнообразна работа w да извършвам работа от А до Я w да извършвам част от цялата работа	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">+</th> <th style="width: 33%;">+/-</th> <th style="width: 33%;">-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	+	+/-	-																
+	+/-	-																		
4) Бих желал : w да поемам инициативи w да изпълнявам само това, което ми нареждат w сам да организирам работата си	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">+</th> <th style="width: 33%;">+/-</th> <th style="width: 33%;">-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	+	+/-	-																
+	+/-	-																		
5) Обичам : w да работя в екип w да работя сам w да имам началник, който отблизо следи работата ми	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">+</th> <th style="width: 33%;">+/-</th> <th style="width: 33%;">-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	+	+/-	-																
+	+/-	-																		
6) Бих желал да работя w близо до дома ми w в града w където и да е	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">+</th> <th style="width: 33%;">+/-</th> <th style="width: 33%;">-</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	+	+/-	-																
+	+/-	-																		

7) **Бих предпочел да работя :**

- w като независим
- w при дребен занаятчия
- w в малко предприятие
- w в голямо предприятие

+	+/-	-

8) **Бих желал**

- w да запазя същата работа, в същото предприятие
- w да има възможност за развитие в предприятието
- w да променям предприятието, за да мога да се развивам в кариерата си възможно най-бързо

+	+/-	-

Отбележете по-долу положителния избор, който сте направили измежду предходните въпроси:

- 1) Обичам работя _____ да
- 2) Бих желал _____
- 3) Обичам _____
- 4) Бих предпочел _____
- 5) Обичам _____
- 6) Бих желал да работя _____
- 7) Бих работя _____ предпочел да
- 8) Бих желал _____

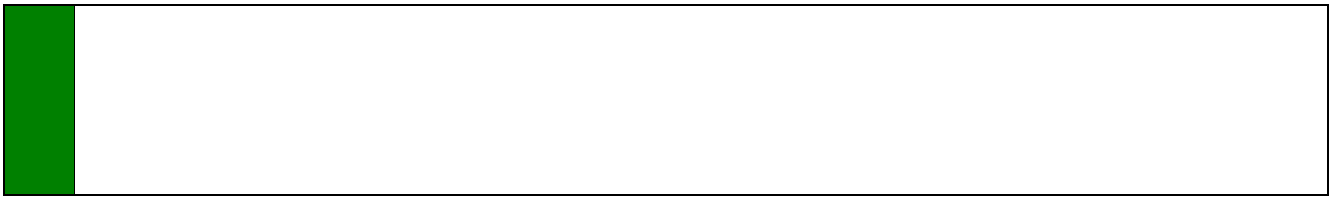
Вие определите условията на труд, които бихте желали да откриете в предприятието.

За кои сте готов да направите отстъпки ?

- w
- w
- w
- w
- w

За кои оставате непоколебим ?

- w
- w
- w
- w
- w

Фиш-равносметка : герб

Центрове на интереси ∅ ∅ ∅ ∅ ∅	Умения ∅ ∅ ∅ ∅ ∅
Условия за работа - ∅ ∅ ∅ ∅ ∅	Стил на решение Лични качества ∅ ∅ ∅ ∅ ∅

N.B. : Качествата могат да бъдат заимствани от упражнение E / S1 в «Себеутвърждаване »стр.137.

АНКЕТНА КАТА ЗА ПРОФЕСИЯ

ИМЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО:

ДЕЙНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО :

ИМЕ НА ЛИЦЕТО, С КОЕТО Е ОСЪЩЕСТВЕН КОНТАКТ:

ДЕЙНОСТТА НА ТОВА ЛИЦЕ В ПРЕДПРИЯТИЕТО :

ВЪПРОСИ	ОТГОВОРИ
Как сте започнали да упражнявате тази работа ?	
Какви задачи изпълнявате ?	
Кои са необходимите компетенции ?	
Кое най-много харесвате във вашата професия ?	
Кое най-малко ви харесва ?	
Какво е образованието ви ?	

Анкетата трябва да бъде направена с повече участника. Обобщението от анкетните карти ще бъде направено с обучаващия.

След това трябва да се направи сравнение между идеята, която си създава младежът за тази професия и това, което се откроява в резултатите от анкетата, а после това между нивото на образование и личността на младежа и уменията, които притежава.

СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ**Е/ СПОСОБНОСТ ЗА
ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТ
S5/ умение да работи до постигане на
поставената цел****A.E
S5****Х
О
Д
Н
А
У
П
Р
А
Ж
Н
Е
Н
И
Е
Т
О**

Упражнението има за задача да предостави на младежа ориентир за развитие в своите действия за търсене на стаж.

ФАЗА 1 :

Обучаващият проверява съответствието между резултатите от анкетата за професии и проекта на младежите. Прави се обсъждане на резултатите от анкетата, съвпадат или не с професионалния им избор. След това раздава „Таблицы за дейности” на младежите.

ФАЗА 2 :

По време на търсене на стаж обучаващият проверява с помощта на „Таблицата за дейности” дали търсенето на стаж отговаря на проекта; ако не ще се наложи да се направят промени.

Продължителност**Необходими материали****Фаза 1: 15 мин. на младеж****Фаза 2: 10 мин. на младеж**

- Попълнените анкетни карти за професии
- Таблицы за дейности
- Джоб-пликове

Коментар :

Ⓕ Ако след всички обяснения и предварителна работа младежите не успяват да се справят, се налага задълбочена индивидуална работа.

Целта на упражнението е да се окаже съдействие на младите хора с методика, за да не се разпиляват или да се обезкуражават при постигане на поставената цел.

ФАЗА 1:

Обсъждане в групата на въпроса :

« Какво ни кара да преминем или не към действия? »

« Какво ни кара да упорстваме или да отстъпим от действия за постигане на поставената цел? »

Всеки може да сподели реални ситуации, в които е успял или се е провалил.

ФАЗА 2:

Обучаващият използва фиша с цели (вж. по-долу), за да може младежът да визуализира целта, която трябва да се постигне и действията, които трябва да бъдат предприети за осъществяване на целите. Работата, която трябва да бъде извършена със самия себе си, се отбелязва върху фиша (например: да се обличам по различен начин, да говоря по-ясно...), тъй като тя представлява също едно усилие за постигане на крайната цел. Важно е да се отбележи :

- датата на началото на конкретизиране на проекта;
- времето, което всеки си определя за изпълнение на всяка дейност, така че всеки преодолян етап да се представя като успех.

Обучаващият трябва да окаже съдействие на младежите да попълнят точно фиша и да определят отделните етапи водещи до изпълнение на целта.

ОЦЕНКА И ОБОБЩЕНИЕ

В срока определен за осъществяване на всички дейности обучаващият ще :

- 1) потвърди (поне устно) различните фази, когато дейностите са приключили.
- 2) да се работи върху това « защо се стига или не до края на необходимите действия ? ».

За тази цел той предлага отново да се споделят в групата трудностите на всеки един и да се зададе въпроса как другите биха постъпили в такава ситуация, какви трудности би срещнал и как би ги преодолял;

Продължителност

Необходими материали

Фаза 1 : 45 мин.
Фаза 2: в зависимост от срещнатите трудности от всеки младеж

- Фиш с цели

СЕБЕУТВЪРЖДА ВАНЕ	ЦЕЛИ				
Е S6					
КЪДЕ СЪМ (вж. S1 и S2)					
За времето X					
	ФАЗА 1				
	КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВЯ (под-цел) За времето X1	ФАЗА 2			
		КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВЯ (под-цел) За времето X2	ФАЗА 3		
			КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВЯ (под-цел) За времето X3	ФАЗА 4	
				КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВЯ (под-цел) За времето X4	ФАЗА 5
					КРАЙНА ЦЕЛ Къде искам да отида ?
	Как				
		да			
			постъпя		

